

طاشينك
ارمنيجه يومی - سیاسی خزنه
صاحب امتیاز: هرانر ماموریان - ازمیر
"TACHINK"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE
Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN
10 ՓԱՐՍ

ԴԱՇԻՆԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԴԵՒ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԳ.	ՎԵՃ.	ՆՈՒ.
ԻԶՄԻՐ	90	40	30
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԽԱՌ	90	40	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	95	12	Հր.

Ձեռագրակալած ձեռագիրք եւ չին օրուի.

ՏԵՐՈՐԵՆ - ԽՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

Հ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

10 ՓԱՐՍ

ՀԵՐԲՈՒՄ

Ամերիկեան Ազգայնոց վարժարանի մասին շարաք մը առաջ «Դաշինք»-ի 1396 թիւին մէջ մեր գրած յօդուածին համար կողմանք մեր ցաւը յայտնելով, յայտարարեցին որ հիմնովին սխալ և բոլորովին ռուս ու թշնամական տեղեկութեանց հաւատ ընծայելով գրեցինք այդ անհիմն զուարթը:

Մեր մասնաւոր և մանրազնիւ ջրնետութեանց համեմատ յերկրաւորներ և զրպարտութիւններ ըլլալը հաստատեցինք և կողմանք ահա ճակատաբաց խղճի պարտ մը կատարել հերքելով մեր լիջ հալ յօդուածի պարունակութիւնը:

6/19 Մարտ 1914
Իզմիր:

ԱՎՈ

Սոյն հերքումը հրատարակելով խոմ. բազմութիւնն ալ խղճի պարտք մը կը կատարէ, որովհետեւ չնեղեւ երբէք ինքզինքնին միայն պատճառել Ամերիկեան Ազգայնոց վարժարանի բարի համբաւին, որու օգուտները չկրնար ուրանալ տարիներէ ի վեր Իզմիրի համալսարանի իգական սեռին և մասնաւորապէս Հայ աղկանց: Երբեք Իզմիրի համալսարանի կ'այտնէ պատճառներ և զրպարտութեան համար և հրապարակուած ահա կողմաւ իր ցաւակցութիւնները յայտնել Ամերիկեան վարժարանի Աղն. Տնայնէի Օր. Մաքարի մը և վարժարանի պաշտօնէութեան և միեւնոյն ժամանակ նոյն վարժարանի հայ աշակերտուհիներու ծնողներուն, իրենց պատ. հառած մեր ակամայ վրտին համար:

Արդ ներկայ պարագայից մէջ չկրնալով մեր խմբագրին Պ. Ալօի հետ շարունակել մեր գործակցութիւնը, այսօրուէն նոյն հրատարակած ըլլալը կ'այտնենք և այս պէտքով վերջ կ'առնենք այս ցաւակի և արժանաւոր էջին. փակուած համարելով խնդրել ինչպէս մեզի, նոյնպէս և Ամերիկեան Ազգայնոց վարժարանի վարչութեան համար:

Եւ ցոյց տալու համար թէ յետին մըսքեր չենք ունեցած այս խնդրոյն մէջ. շարունակուած մը համար պիտի գաղտնեցնենք Դաշինքի հրատարակութիւնը:

Խմբագրապետ-Արտոնատեր

«Դաշինք» օրաթերթի

Հ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

Գրպան Մոնիթին

Ժողովուրդներու կեանքին մէջ երեւոյթներ կան, որոնք թէպէտեւ աննշան, սակայն պարտաւորուած են այնպիսի լուսապատկեր մը, ուր ազգին հոգեկան և մշտաւոր տեսիլներուն կենդանութիւնը կը թեթափէ, մեր աչքերուն առջև արձանացնելով առաջնորդութիւն տեսնողոց հոգիներու ամբողջ քաղձաւը:

Մեր լճացեալ կեանքին մէջ, այդ երեւոյթներէն մէկն է ահա «Գրպան Մոնիթին» որ գիտաւորի մը նման յանկարծ կուգայ փայլելով. Իզմիրի համայնքին այլամերձ հոգեբանութեան վրայ թափանցող և կենդանաբար լոյս մը սփռելու համար:

Այդ միտքեան իբրեւ մէկ համեստ անդամը չէ որ կուգամ իր անուան շուրջ ներդրումներ հիւսելու, այլ կը փութամ շնորհ իսկական և անմիջական պահանջը այս աննշան բարձր և գաղափարական հո-

սանքի մը. որ մեզ քէ տանի. գոնէ վաղանցուկ քանի մը ժամերու համար, կեանքի գոնիկ խաղերը, ապրելու հոգեմաշ մասնագութիւնները, ու խոստովուկ կիրքերու սրանկ յանախանքը մոռնալու համար:

Իզմիրի հայութիւնը որ անտարակոյս ազգին լաւագոյն մէկ մասը կը կազմէ, պէտք էր վաղուց ընդգրկած ըլլալ ինքնուրույն միայն գերազոյն միջոցը. Իր ազգային կեանքի գոյութեան մէջ բոյն դրած շատ մը իրերամերձ հասանքներուն գոնցէ պատճառը այս է, որուն իբր արդիւնք մենք կը տեսնենք այսօր զարգացումի ոչ նախանձելի վիճակ մը:

Աւելի յստակ ըլլալու համար կ'աւելցնեմ.— որքան ատեն որ չի փայլել մեր Մայրենի լեզուին ու գրականութեան, այնպէս ինչպէս նորածին մը չ'ընտան կը փնտռէ մօրը ստինքը, որքան ատեն որ չի գիտնաք հոն պահուած գեղեցկութիւններով, ցեղին թաքուն կարողութիւններով հետաքրքրուել, սիրել և անոնցով սնանիլ, որքան ատեն որ չի հասկնաք ցեղին էութիւնը կերտաւորող բոլոր մասնաւորականներու արժանիքը, չենք կրնար ազգ մը դնալ, բարգաւաճել և ապրիլ:

Այնպիսով, հարուստ ազգերը չեն որ ապրել են անցեալին մէջ և պիտի ապրին յաւիտեականութեան համար, այլ ան ազգերը որոնք սիրած են ցեղին ստեղծագործ աղբիւրները, որոնք ճշմարտութեան զգացումն են գեղեցկիւն գոյնզգոյն շառախները և որոնք ցեղին Սիրտը միայն դաւանած են իբր բոլորին կեանք տրուող...

Միայն չեն ըլլար երբ կրկնեմ թէ այս անունը կեդրոնը գրականութիւնը և գեղարուեստն է:

Որքան անուշ է սիրել Մայրենի լեզուն և գրականութիւնը, և որքան անձնագիտանալ զանոնք, առաւելաբար օտարերէն չ'ապրաւանալ:

Կեանքին մէջ որքան կը իյնի երկու անգամ անխտուն երջանկութիւնը զգացած եմ— և ասիկա կըսեմ անկեղծօրէն— մէկը ասկէ քսան տարի առաջ, երբ առաջին անգամ թրքախոս միջավայրէ մը Իզմիր եկայ, և փողոցը տեսայ պղծակերտ որոնք իմ մայրենի լեզուն կը խօսէին, ու ուրախութեան աչքերս լեցուեցան. և միւսը այս «գրական միտքիւն» կազմելու համար անուշին ժողովի վայրկեաններուն, ուր կարծես ամէն երազներս կեանք կ'առնէին, կը մարմնանային ու ես կը շոյափէի զանոնք մօտէն, գողցիլն մատներով և ուրախութեան շնչահատ...

Ապրեցէք այդ վայրկեաններս և ես ապահով եմ թէ ձեր աչքերն ալ պիտի խոնաւանան երջանկութեան անխաղախ սարսուռով մը...

Եւ արդէն մեզմէ որո՞ւ երազը չէ և չի պիտի ուրախանայ այնպիսի նուիրական ձեռնարկի մը համար, որուն նպատակն է թեւ և կեանք ապա մեր համեստ գրականութեան և գեղարուեստին, հայ սրբային, հոգիին և մտքին առջև մեր պաշտամունքը գործադրելով. վերապրեցնել ազգին անուան ձգտին որ այսքան հաւածանքներու մէջէն անցեր է, իր գոյութեան ստեղծագործող երակները անվերջ պահելով, լոյսին բերել ցեղին այն աղամաղի բեկորները որոնց հրեղէն ճառագայթներ փակ են մնացած պարագաներու տարաբախտ հոլովումին տակ:

Դարձեալ մեզմէ որո՞ւ բաղձանքը չէ և չի պիտի հրճուի այնպիսի ազգային գործի մը համար, որ մեր համայնքին

չրեթէ նիւթակալացած կեանքին մէջ պիտի բերէ արուեստին աննիւթական գեղեցկութիւնները, գրական երեկոյթներ սարքելով, երաժշտական հաւաքոյթներ կազմակերպելով, յաճախ մեզ շփման մէջ պահելով ազգին այդ ուղղութեան մէջ գործադրուած յարգանքի և քաջակերտութեան արժանի գաւաթներուն հետ:

Ու ես վստահ եմ թէ. անոնց պիտի յաջողեն անմիջապէս ազգին առաջդիմութիւնը և բարգաւաճումը ցոյցանող մը խիթարական երեկոյթներով. Իւրաքանչիւրին մէջ հոգեկան հաղորդակցութիւն մը, և զիրար միացնող անքակելի միութիւն մը պիտի ծնի, ամէն մարդ սիրով և գոյն գործադրով պիտի փոխի իր դպրոցներուն, պիտի հետաքրքրուի անոնց գոյութիւնով. Պիտի շնչեղ ընթերցատունները և այն ամէն հաստատութիւնները որոնք մշտաւորական բարգաւաճման համար հիմնուած են:

Ահա ինչ բանի պիտի ձգտի առ այժմ համեստ պայմաններու տակ. Իզմիրի մէջ վերջերս կազմուած «Գրական Միութիւն»ը:

Իրաւամբ չնորհաւորելի է Իզմիրցի հայրենի քաղցրութեամբ օժտուած այսպիսի հոյակապ գործ մը յաջողութեամբ համար. Եւ ամենուրեւ նուիրական պարտականութիւնը պէտք է ըլլայ յորդուել այս եղական գործին շուրջ, քաջալերել անոր ամէն քայլը և հիս ց մ ու յարգանք ազգի հեռուէն մեզ անկուրթամբ դիտող ազգայնացիներուն լաւ ձեռնարկ մը սկսած ըլլալը արժանիքին համար:

Աւելորդ է ըսել թէ այս տեսակ գործերը ամէն շահաւորութիւններէ, նիւթական և ծանծաղ դիտումներէ վեր են, և այդ ոգիով մօտեցողները ծնալիւ և արգահատելի Գեղարուեստը չ'ա չի փրկուող այլ հոգեկան հրճուանքի և մտքի բարձր թեթափում:

Եւ անցեալը դարեւու ընթացքին մէջէն ինչ բերած է մեզի անաղարտ և անմասնական եթէ ոչ սրտին, հոգիին և մշտքին ստեղծագործող ուժի պանծանքման համար կերտաւորուած արձանները, քան. դակներ և հսկայական կոթողները լաւ է իր ոտքերուն տակ գալարուելու դաւապարտելով նիւթին շահաւորական աշխատող խոյանքը...

«Գրական Միութիւն»ը կ'աւագ կ'ընդունի յուսալող ապագայի մը սեմին վրայ գաղափարական այս վեհ նշանաբանով քաջակցուած:

Եւ կը խոնարհիմ իր առջև...

ԶԱՐԵՀ ԴԱԶԱԶԱՆ

ՀԱՅԵԼԻՆ ՄԷՁ

Այն օրէն որ Զաւէն Ս. Պատրիարքը բարձրացաւ Կ. Պօլսոյ պատրիարքական աթոռը, Նրուսաղէի խնդիրը սկսաւ բարեւաւորութեան նոր փուլի մը մէջ մտնել. Այս պարագան աննշանների չէր կրնար մնալ:

Իր բռնած ընթացքը Ազգ. Ժողովին մէջ, իր զիմուք վեհ. Հայրապետին անկից եկող պատասխանը գրաւականներ են անոր թափած աշխատութեանց: Նթէ առջի վայրկեանէն Զաւէն Ս. Պատրիարքի ուղղութիւնը բռնուած ըլլալ վաղուց գոյնած պիտի ըլլար այս ցաւակի վերջը ազգին կողմէն և ցարդ սպիտացած թերեւս:

Սակայն ինչ օգուտ որ աննշան կրթերս աւելի գործեցին, քան ուղիղ դաւադրութիւնը:

Առջի վայրկեանէն ազգային կեդրոնա-

կան մարմիններու գործն պէտք էր ըլլար Նրուսաղէի Պատրիարքական ընտրութեան ձեռնարկել, անգամ մը այդ խնդիրն լրացնելէ ետք շատ դիւրին պիտի ըլլար հետզհետէ վանքին բարեւաւորութեան համար աշխատել, միաբանական մաքրագործում կատարել, վանական նոր կանոն նազարութիւն պատրաստել, կեդրոնի հակախոն վանքի ելեմուտքին վրայ պարտադիր ընել և ասոր նման կարգ մը բարեկարգութիւններ:

Թերեւս առաւելու թէ Պատրիարքական ընտրութեան ետք ասոնք ընել կ'արելի չպիտի ըլլար, մասամբ կ'ընդունիմ այս առարկութիւնը, բայց եթէ Պատրիարքի ընտրութեան մէջ խոհականօրէն չ'արժուէր և կ'ուզէր այդ պաշտօնին որ ժանի եկեղեցական մը, չեմ կարծեր որ դժուարութեանց առջև գտնուէր կեդրոնը: որովհետեւ որ եկեղեցական պիտի ըլլար ան որ մերժեր ամէն տեսակ բարեկարգական ներմուծում վանքի օգուտին:

Սակայն խնդիր է թէ կեդրոնական պաշտօնական մարմիններ պիտի կրնային զսպել իրենց անձնակալ համարութիւններն ու հակակրօններն անկողմնակալութեամբ և միմիայն խաղչին օգուտն ունենալով ուղեցոյց՝ յաջող և արժանի ընտրութիւն մը ընելու...

Ահա վհատեցուցիլ կեդրոն կ'աշխատայ և դեռ կը շարունակուի այդ վիճակը դժբաղդարար մեր պաշտօնական անցուղարձերուն մէջ և եթէ վաղը որոշուի պատրիարքական ընտրութեան ձեռնարկել, ակամատես պիտի ըլլաք աներկբայ եւ պոնիկացող կիրքերու աննշանական հաշիւներու, նկատումներու:

Զաւէն Ս. Պատրիարքի վրայ մեծ է մեր վստահութիւնը և պիտի մաղթէի որ յաջողի իր ջանքերուն մէջ. երբ վեհական փափուկ ժամը հնչէ ձեռնարկելու համար, մէկտեղելու համար ամենքն, զսպելու համար հակամարտ ուժերը, լուծելու համար ամէն կրքերն յօգուտը արձակելով անքիւ և անոր ապագային:

ԵՍ

ԲԱԺԹԻ-ՍՊԱՐԹԱԼԻ ՄԱՁԸ

Սնանկացած Հրեային համար կըսուի թէ, Ինդր-Մալուս պէտ, հին հայերէնքու տէ՛ֆթէրը մէջտեղ կը հանէ հղեր...:

Փյաժ, cacechyme. շարժուն աշխարհէ դուրս Եստուած գրազէտներն ալ ի նոցանէ մը ես—մերթ ընդ մերթ իրենց վիրիլուսներուն albume կը թղթատեն, անոր մէջէն ակաւի տակ գնելիք բան մը գտնալու համար:

Վերիլուսներու ալպոմէս քաղուած էջ մը ձեզի ահա:

Բերաբնակ. en garçon ապրող Իզմիրցիներս, պզտիկ անանդական ուխտազրնացութիւն մը կը կատարէինք ամէն կիրակի կէսօրին, օրուած անորժակով մը երթալ սեղանակից ըլլալու համար. Ինք միջոցներուն doyenին, մեր պատուական հայրենակցին, grand seigneur ծերակուտակներն, աշխարհիկ մարդուն և չնաշխարհիկ amphitryonին վեհմ. Զարեհ Տիւպէր էֆէնտի:

Տիկին Տիպէր սկզբնական հիւրասիրութեան մը վարժեցուցած էր մեզն և փրճաշարարին մէջ տեսնել մտերմական, աննշան de vous à moi մթնադարձ մը գիտցած էր ասեղծել որ կիրակի մը անկէ քնացակալել, պարտականութեան մը մէջ թերացածի խղճարութիւնը կ'ապտանալ մեզի ամենաւ:

Ամէն բան համով էր այդ սեղանին վրայ ալ ալ սեղանին շուրջը։
Տիկին Տիկին, avec la meilleure grace du monde գաղտնիք գիտէր գրուած լուսնի ամէն մէկին տկար կողմը և անախիշ, ճիշդ և եւրոպական menuի մը մէջ ստեղծ կը գտնէինք Թոմասէզ խորհրդով մաքարտին, տեսակ տեսակ à la mode de Smyrne պատրաստուած պնակներ և ձմեր, մէկ երկու հեղ, իմ մասնաւոր խնդրանքիս վրայ... Թանձար պէտքէն զոյր ես անպարտելի dilettantisme-ով մը կը ճշշակէի ամէն անգամ։

Nous étions aux petits soins, ինչպէս կը տեսնէք, և չնորհիւ Զարեհ էֆենտիի և Տիկին Տիկին, առանց ճամբորդելու մեզի անանկ կը թուէր որ, կիրակիէ կիրակի մեր սիրելի իշխանին մէջ կը գտնուինք կոր։

Beau parleur և միշտ զուարթ ծերակուտակներ, որ հակառակ այդ տիտղոսին միշտ երկտասարդ մնալու ճամբան գտած է, երբ իր anectodeներու տպարակը կը բանար և bon enfant սրամտութիւններով սիրուն բաներ կը պատմէր մեզի, մեր իր շրթունքներէն կախուած, կը չփթռէինք կը մնայինք և չէինք կրնար վաճառել թէ, այդ սեղանին վրայ ստամոքսն էր որ վայելէինք կը գտնէր և կամ թէ սեղանը։

Տիկին Տիկին երես առած սեղանակիցները կըլլային, ընդհանրապէս իշխանի նախկին մէջուս Ստեփան էֆ. Սպարթալի, Հոլանտական դեսպանատան Ա. թարգման համակրելի Մկրտիչ էֆ. Կարապետեան, Տօթթօր Շարօ Մարկոսեֆ, Բարիդ ցի հայ մը, որ թիւրիստոյթեան մը հետեւեղով իշխանին մնած է և այս տողերը գրող ողորմելին։

Կիրակի մը, entre la poire et le fro mago, մեծ, նշանաւոր երգչուհիներու վրայ խօսք բացուեցաւ, Նիւթ մը ասիկա, որուն վրայ փորձառական հեղինակութեամբ մը ժամերով կրնային խօսիլ ծերակուտակներ և Տօթթօր Մարկոսեֆ։

Ստեփան էֆ. ալ վար չէր մնար անոնց, Բարիդի մէջ անձամբ ճանչցած ըլլալուն համար բէմի շատուածուհիներէն շատերը։

Ես ալ, cadet մը անոնց քով, բան մը ըսած ըլլալու համար, Աստիկան Բաթթի վրայ կարգացած մէկ մանրաղէպս պատմեցի իրենց։

— Բաթթի, ըսի, կոկորդովը աւելի ստակ վասակած է քան շատ մը նշանաւոր մարդիկ իրենց խելով։ Պրօֆէսոր պատմութիւն մէջ գրիչը մը երգելու համար հրաւեր ստացած ըլլալով Վիքթորիա թագուհին, 25.000 ֆրանք ստացած է միայն և միմիայն Barbier de Sévilleի cavatineը ճշգրտուած համար, Ամերիկայի մէջ իր կատարուած tournée-ներ միմիայն քերած են իրեն, կը յիշեմ տեղ մը կարգացած ըլլալ թէ, պարապ ժամանակ ունեցող վիճակագիր մը հաշիւ ըրած է եղեր որ,

Աստիկան Բաթթի իր արուեստագետի կիսանքին մէջ այնքան զրամ շահած է որ բերինք երեք ամէն մէկ բառը միջին հաշուով 63 ֆրանք և 75 սանթիմ վաստակ ցուցած է տիեզերահաշակ diva-ին։

— Բանի՞ ֆրանք, հարցուց Ստեփան էֆենտի Սպարթալի։

— Վաթսուն երեք ֆրանք և հոթանասուն հինգ սանթիմ։

— Մա՛, անտէն է նէ վրայ բերաւ իշխանի նախկին մէջուսը, իր խարտեաչ, բայց աւա՛ղ, ճիւղակալու վրայ եղող պիտերը սրբելով, Բաթթին իմ քովս հիշէ եղեր։

— Ինչէ՞ն, Ստեփան էֆենտի, հարցուցի։

— Բաթթին մէկ բառը 63 ֆրանք կը բերէ եղեր, ան նախ քան իմ մէջուս և զամ ատենս, ամբողջ նստաշրջանին մէջ, անգամ մը պօշ բանի մը համար բաժնը տը մը կընէին կոր որ, իմ ալ գլուխս ցաւեցաւ և համբերութիւնս հատաւ, և ասոր վրայ նստած տեղէս ոտքի ելայ և երեսուն պոռացի— ուզուն էտիջօրը— նը՛ղ— Իկե խօսքերէն ետքը մէյ մալ բերանս չի բացի, Իկե երկու բառին համար, աղէկ չեմ յիշեր, բայց կարծեմ 600 ոսկի մը առի, Ընէլ է իմ ամէն մէկ բառս վեց հազար ինը հարիւր ֆրանքի եկած կըլլայ, անանկ չէ՞։

Ձի հաւատալու պատճառ մը չունէի, քանի որ ըսողը ինքն էր և յետոյ, ամէնքս ալ գիտնէին որ Ստեփան էֆենտին մարդ մըն է որ ամէն բան կրնայ ըսել, նոյն իսկ չըսուելիքներն ալ, Բայց եթէ բան մը կայ որ, չի կրնար ըսել այդ պատճառակաւ իշխանին qui a toujours le cœur sur la main et la main dans la poche, այ՛, ալ ստան է։

Յ. ԱՎՓԻԱՐ

ՆՇԱՆԱԿԱԼԻՑ
ՆՈՒՒՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ ՍՐ

Քաղաքի Իւրայելացի երեսիներէն Ազնուազարմ Տ. Իզաք Բօլաքօ, որ իւր Պատ. հօրը Մ. Նէսիմ Հ. Բօլաքօի տնցեաները տեղի ունեցող մահուան պատճառով իշխան կը գտնուի հետեւեղ նա. մակը ուղղած է փաստաբան Տիար Ասպետ Գէորգ Պուպիլի։

Իզմիր 28 Փետր. 1914

Առ Մեծ, Տիար Ասպետ Գէորգ Պուպիլի, Փաստաբան, ի Քաղաքիս

Սիրելի Վարպետ և բարեկամ,

Հաճեցաք իմ ուշադրութիւն գրաւել Հայ Որբանոցին վրայ որով կը շահագրգռուիք։

Բա դժաւոր հաճելի ըլլալ Ձեզ և մասնակցել միանգամայն մարդասիրական գործի մը կը փութամ ներքին խրկելու չէք մը 10 օսմ. ոսկիի գործ պիտի բարեհաճիք յանձնելու Հայ Որբանոցի Վարչութեան

Իրեն նուէր Բօլաքօ ընտանիքի կողմէն։
Մեր ընտանիքը շատ երջանիկ է ան առիթով որ ընծայած էք իրեն. տալու համար մեր Հայ հայրենակիցներու մեր եղբայրական համակրութեան վկայութիւնը իմ պատկառելի հայրս միշտ ունեցած է ձեր ազգակիցներու հետ յետին աստիճան սերուն և բարեկամական յարաբերութիւններ և ձեր ինքնուրու մէջ կը թուէր բազմաթիւ բարեկամներ։

Ես ինքս ալ իմ մանկութիւնս անցուցի Հայոց թաղին մէջ և պահեցի լաւագոյն յիշատակը յարաբերութեանց որ ունէինք մեր զրացներուն հետ։ Յետոյ ըստեպ առիթը ունեցայ ճանչնալու և գնահատելու ձեր կրօնակիցներէն շատեր, որոնք իմ բարեկամներն են։

Ձեզ ալ, իմ սիրելի վարպետ և բարեկամ, երջանիկ եմ թուելու այս բարեկամներու շարքին մէջ, զոր ամենէն շատ կը մեծարեմ

Սրտանց ձերդ անձնուէր
Իզաք Բօլաքօ

Հայ Որբանոցի Վարչութեան Ատենապետուհի Ազն. Տիկին Բօլին Ս. Սպարթալի բացակայութեան պատճառաւ Ազն. Սրբորդ Թագուհի Պաւստան պատասխանած է հետեւեղ նամակով։

Տիար Իզաք Բօլաքօ
Ի Քաղաքիս

Ազնւ. և սիրեցեալ Տէր,

Բառերը կը պակսին յայտնելու համար մեր չեմ և անկողն շնորհակալիքը տալու Օսմ. ոսկի նուէրին համար որ Պատ. Բօլաքօ ընտանիքը ըրած է մեր Որբանոցին և զորս Տիար Գէորգ Պուպիլի քով փոխ յանձնած է մեզի, հաղորդելով միանգամայն Ձեր առ իրեն ուղղած նամակին պարտականութիւնը։

Մեր Վարչական Ժողովը երջանիկ և հպարտ զգացած է իշխանի, ինչպէս ամէն հայ պիտի զգայ, այն եղբայրական համակրութեան վկայութեան համար որ յայտնած էք յանուս Բօլաքօ Պատ. Ընտանիքին հանդէպ մեր ազգին և որ անգամ մը ևս կուգայ ապացուցանելու Ձեր հայրենասիր լայնութիւնը և Ձեր զգացմանց ազնուութիւնը, որոնք եղած են նաեւ ձեր պատկառելի հօրը, որուն Ձիւնի Հայերը լաւագոյն յիշատակը պիտի շարունակեն պահելու։

Ձեր Պատ. Ընտանիքին նուէրը, ինչպէս նաեւ ձեր սիրելի նամակին մէջ ձեր յայտնած մարդկային համբաւութեան և մարդասիրական զգացումները արժանազանեցան մեր հաստատութեան ոսկե տուեմարին, ինչպէս նաեւ մեր որբերու երախտապարտ սիրտերուն մէջ։

Հաճեցէք ընդունել, ազնւ. և սիրեցեալ տէր, մեր մեծարանացը հաւատին, ի զիւրայ Վարչութեան Հայ Որբանոցի և վստի բացակայ Ատենապետուհի

Տիկին Բօլին Սպարթալի
Փոխ. Ատենապետուհի
Թագուհի Պաւստան

այնքան վեհոգի՝ որքան դուք։ Անիկա ձեր յոյսն ու ձեր հպարտութիւնն էր։ Ձեր յոյսն էր՝ որովհետեւ կրօնէք դուք ձեզի թէ՛ այսպիսի զաւակի մը չնորհիւ միմիայնակ ծերութիւն մը կ'ապահովուէր ձեզի։ Ձեր հպարտութիւնն էր՝ որովհետեւ կը խորհէիք թէ՛ օրին մէկը Շարլ Թ. ի զուտակը պիտի գար ձեզի տեսնելու իր հօրը սպանիչներուն պատժուելով։

— Բարտաեան, Բարտաեան, կրկնեց Շարլ խուլ ձայնով մը։

— Աւա՛ղ, տիկին, այս ամենը ոչ ևս կան։ Դուք քիչ արտասուելով անցուցէք ձեր երիտասարդութիւնը, արցունքով պիտի անցնէք նաեւ ձեր ծերութիւնը։ Սիրելիք, յոյս, հպարտութիւն, այս ամենը ոչ ևս են։ Անկողնէ մի դուք քիչ զեց ձեզ համար ապրիլ իր կրած առաջին վիշտը յուսաբեկ ըրաւ զինքը... Որովհետեւ մանկամարդ աղջիկ մը մեռաւ ձեր զաւակը ինքզինքը սպաննեց։

— Օհ, բացազանցեց Շարլ՝ ջղաձգօրէն սեղմելով ատրճանակին բռնը, կը կարծէք ըւրիմի մը օտար վրայ խորհած չեմ։ Բարտաեան, եթէ ամբողջ այս դժոխային գիշերուան մէջ վարանոտ մնացի և չի կրցայ որոշուած գործադրել, պատճառն այն է որ օտար յուսահատ պատկերը

Քաղաք. Ժողովը իր շարժական նիստեր գումարեց նախագահութեամբ Առաջնորդ Սրբազանի ու ինքերկայութեան Տիարան Անան, Միսաք Մօրուքեան, Մանկի Գ. ճամպասեան, Մարգար Օհանեան է. ֆէնտիներու, Բաղդ. Ժողովը նկատի առաւ Ա. Դաշինքի մէջ Տիար Ալօ Պէլլէրեանի Ամերիկեան աղջկանց վարժարանի մասին գրած անուանակրկի յօդուածը ու նկատելով որ յօդուածագիրը ևս հերքած է այդ գրութիւնը և ստեղծ գրպարտութիւն ըլլալը յայտարարած, ցաւ յայտնեց եղածին համար, չնչոյց Ամերիկեան վարժարանի տարիներէ ի վեր Զմիւռնիոյ հայութեան մատուցած ծառայութիւնները ու անոր վայելած մաքուր համբաւը, որոշեց հաղորդել Պատ. Ուսումն. Խորհրդոյ որ Տիար Ալօ Պէլլէրեանը Հրոսիսիսեան վարժարանի մէջ ունեցած ուսուցչական պաշտօնէն դադարեցուցուի։ Բ. Տիար Մուրատ Ճէլէպեան փափաք յայտնած ըլլալով իր երկու միւլք տունները Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյ փոխանցել, Ժողովը շնորհակալութեամբ ընդունեց ու որոշեց յանձնարարել Տնտես. Խորհրդոյ կատարել օրինական գործողութիւնները։ Գ. Կարդացուեցաւ պոթթի մասին թեմերէ հասած տխուր նկարագրութիւնները ու որոշուեցաւ անվնաս կատարել հարկ եղած դիմումները այս կործանարար պոթթի տաւջը արեւելու համար։ Դ. Տէնիզլիի Թագականութիւնը գրով մը կը յայտնէ որ տեղւոյն Հայոց գերեզմանատունը այլուր փոխադրուելու համար հրահանգ եկած է կատարութիւնն ու զիտել տալով որ ներկային մէջ առողջապահական տեսակէտով անհրաժեշտութիւն մը չկայ փոխադրութեան, կ'իսկողնէ որ առաջը տեսնուի համար հարկ եղած դիմումը կատարուի։ Նոյնպէս տեղւոյն քահանային Խառէ մէնիլի յանձնարարութեամբ համար հարկ եղած արտօնութեան օտարութիւնը կը խնդրէ։ Որոշուեցաւ սոյն երկու խնդրոց համար թագրիները գրել ու հարկ եղած հետապնդումներն ևս կատարել։ Ե. Գորտէլիի Թագականութիւնը գրով մը պակասեալ երկու անգամոց տեղ ուրիշ երկու հոգի կ'ներկայացնէր ու անոնց հաստատուելը կ'իսկողնէ։ Որոշուեցաւ հրահանգ տալ որ ըստ օրին այդ պակասեալ անդամոց տեղ ուր ընտրութիւն կատարուի։

— Ուսումնական խորհուրդը Հինգշաբթի օր իր շարժական նիստը գումարեց նախագահութեամբ Սրբազան Հօր, Ներակայ էին Տիար Գ. Տիկին, Գ. Պերկա. մալեան, Յ. Գալսեօրեան, Մ. Տիարացուեան էֆ. անքը, Կարդացուեցաւ Սէւեթէր-մէն Վարժուհիները գտնուող երեք Պաթթիներն սանաւիներէ գիր մը, որով արտօնութիւն կ'իսկողնէին Զատիկ արձակուրդը Բարիդի մէջ անցնել, ատնակաւ օրեր եկեղեցի կարհիւր երթալու համար։ Ան-

կուգար կը կենար իմ և այս ատրճանակին միջև։ Բայց չափազանց կը տատապիմ, ասպետ։ Այսօրինակ պարագայներու մէջ կեանքը անտանելի է։ Եւ այս պատճառաւ կուգեմ վերջ տալ անոր։ Ո՛վ պիտի կրնայ իր ոտքի մը նկատել այս անձնասպանութիւնը՝ եթէ նոյն իսկ համացուած ըլլամ թէ մայրս ասոր համար սրտին ցաւէն պիտի սեւնի։

— Ուրեմն հաստատապէս որոշած էք։

— Անգառնալի կերպով, ըսաւ Շարլ անվրդով և մտալ ձայնով մը։ Բարտաեան, ընդունեցէք հոս իմ հրաժեշտի ողջոյններս։

— Շատ լաւ, ըսաւ Բարտաեան՝ ամենամեծ ուշադրութեամբ հսկելով երիտասարդին բոլոր շարժումները, սիրով կուգեմ ընդունել ձեր հրաժեշտի աղոյշները։ Բայց, կրող, ինչ հարկ կայ այդքան անպարտիւժ ձեր գլխուն կամ քրտին մէջ գնդակ մը տեղադրուելու համար։ Կարծեմ թէ ձեզի համար միշտ հաւատարիմ բարեկամ մը եղած եմ... Եւ եթէ հոս ալ իմ կարգիս՝ ձեզի պէտք ունենամ... Եթէ ձեր բարեկամութեան կոչում ընեմ, եթէ ընեմ ձեզի թէ ինձի հատուցանելու պարտք մը ունիք և թէ իսկապէս հասած է վայրկեանը որ ձեզմէ պիտի պահանջեմ այն միևնոյն անձնութիւնը։

ԴԱՇԻՆԻ ԴԵՊՈԶԻՏ [100]

ՄԻՇԵԼ ԶԵԼԱԿՈ

ԲԱՐՏԱԵԱՆՆԵՐԸ

ՖԱՌԻՍՏ

ԼԳ.

ԱՍՊԵՏՈՒՇԻՆ

Շարլ ձեռքը ատրճանակին վրայ զրաւ։

Դէմքը գունատ էր և աչքերը կարմրած էին։ Անիկան էր թէ ոչ միայն չէր գտնուած, այլ ամբողջ գիշերը լալով անցուցած էր։

— Մեռելի՛ կուգէք, ըսաւ Բարտաեան։

— Այո՛, պատասխանեց Շարլ պարզապէս։

— Ահաւասիկ զաղափար մը որ երբէք իմ միտքէս անցած չէ, յորեք ասպետը։ Եւ ինչու՞ կուգէք մեռելի։ Ա՛հ, այո... որովհետեւ մեռած է ան... Ես հոն՝ Օրլէանի մէջ կը ճանչնամ հէք կին մը որ երկար ատեն աստապած է...

— Իմ մայրս, մրմնջեց Շարլ զողջալով։

գտնուած թիւն մը հետեւեւորով. որոշուե-
լաւ արտօնել: Մեարայ. վարժարանի
Տօրէն Բարունակեան էֆ. տեղեկացու-
ած ըլլալով որ վարժարանի ուսուցիչնե-
րն մին իրեն յանձնուած ծրագիրը չգոր-
ծադրել, զայն անգործադրելի յայտարա-
րելով խորհուրդը համագումարացուց որ
այդ ծրագիրը կատարելապէս գործադրելի
է և որոշեց ուղղակի հազարդել լինելով
ուսուցչին որ վարժարանի ծրագիրը նոյ
նաթիւմը գործադրէ. հակառակ պարա-
լային անձնական պատասխանատուու-
թիւն հրաւիրելով Կ. Բոլայ. անցաւ ի դի-
մաց Մեարայ. վարժարանի ուսուցչաց
սօրէն էֆ. ի կողմէ գիր մը որով յառա-
կիկալ տօնական օրերու առթիւ ուսուց-
չաց անցած նիւթական պէտքերը լինե-
ցանք յիշելով Կիւնդուէր որ փետր. ամսա-
կանի վճարումը փութացուի և եթէ կա
րելի ի Մարտի համար ալ թերհաշիւ մը,
նորհուրդը որոշեց գրել Տնտես. Խորհու-
րդոյ և դիւրութիւն մը խնդրել: Ժո-
ղով զբաղեցաւ նաև վարժարանաց մա-
թի ընդհանուր խորհրդակցութիւններով:

—Ուրախ առաւօտ Ս. Ստեփաննոս
նկարչու մէջ շատ գեղեցիկ կերպով տե-
ղի ունեցաւ արևազալի երգեցողութիւնք:
Մասնաւորապէս գնահատուցան Օրթ.
Մարի Գ. Տ. Խաչատուրեան և Յուստիա-
նէ Յովսէփեան: որոնք չափազանց զգայուն
կերպով երգեցին գրեթէ բոլոր մենեքեան
ըն:

—Ուսանական Ընդհ. հիւպատոս Մ.
Քաղմբօֆ անցեալ օր Առաջնորդ Ս. Հօր
նոս իր ունեցած տեսակցութեան միջոցին
Ազգ. վարժարանաց յաւաքագէտ վիճակի
մասին իր ուրախութիւնը յայտնելով,
փափաք յայտնած է յառաջիկայ շաբթու
անձամբ այցելել վարժարանները: Առաջ-
նորդ Ս. Ս. պատասխանած է թէ մեծ պա-
տի մը պիտի ըլլայ այդ հայ մանկաւոյն
համար և թէ ինքը միշտ պատրաստ է
պատգնելու զինքը վարժարանները:

—Քանի մը բարեկամներ փափաք
յայտնած էին որ Իզմիրի նորընտիր մէ-
ղու Օննիկ Իսաան էֆ. մօտէն չիլու ու-
նենալու համար Իզմիրի հայոց յանձն
ունէ փոքրիկ բանախօսութիւն մը ընե-
լու աստանձնել, ուրախ ենք որ Օննիկ Ի.
սան էֆ. սիրաթօար յանձն առած է ըն-
դունել իրեն եղած այս պատուաբեր առա-
ջարկը և յառաջիկայի առիթ կունենանք
այս մասին մանրամասնօրէն գրելու օրն
ու ժամը սարքուելիք համախմբութեան:

—Աղքատախնամ ընկերութիւնը իր
շնորհակալութիւնները կ'յայտնէ հրապա-
րակաւ Ազն. Տիկին Ստալէն Ստալինի,
որն բարեսիրական զգացմանց գործնա-
կան ապացոյցները արդէն ծանօթ են տ.
մենուն, և որ յաճախ իր առատաճնու-
թեամբ օժտած է ընկերութիւնս, այս ան-
գամ ևս նուիրած է 10 օսմ. ոսկի:

—Ազն. Տիկին Ս. Ազնաւորեան Ս.
Մեարայեան վարժարանի նուիրած է տո-
կաւ ցեխքերի (տէքթթուար) մը որոն

մասին տեսութիւնը կ'յայտնէ իր շնորհ
կալերով:

—Հոգ. Որբախ. Ընկ. կը նուիրեն,
Տէր և Տիկին Ազարա Գ. Մատանեան
Գանախ 10 ֆր. յանգուցեալ Հիւրած Յ.
Քուլ. և ճիւղի մահուան առթիւ:

ՏՆՆԱԿԱՆ ԼՈՒՆԵՐ

ՍԱՐԴԱՆՈՒԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵ-
ղեկացուած է թէ, Ալաշէիրի կառավա-
րութեան մէջ գտնուող անտառաց վարչու-
թիւնը այլ տեղ փոխադրել գրեթէ անհր
նար սեպտեմբ. է ալ ևս:

ՀԻՆՔՇԱՐԹԻ օր քաղաքիս նաւահան-
գիստը գտնուող ֆրանսական զբահաւորի
հրամանատարը ի պատիւ Վսեմ. Կուսա-
կալ Բանօի պէյի խնձոյք մը սարքած է
նաւուն մէջ, Խնձոյքին ներկայ գտնուած
են նաև ֆրանսական Հիւպատոսը, և Հիւ-
պատոսարանի քարծր պաշտօնեայք. ֆը-
րանսական երկու զբահաւորներու հրա-
մանատարներն ու լապաները ի պատիւ
Կուսակալին նաև իր բաժանման պահու-
զբահաւորը թնդանթաճգութիւններ կա-
տարած է:

ՏԵՂԻՆՈՅՍ Թուրք ժողովրդեան կող-
մանէ նոր վաճառականական ակումբ մը
կազմուած է, որուն համար արդէն դի-
մումներ կատարուած են կառավարու-
թեանս:

ԳՈՒՇ-ԱՏԱՅԻ Կառավարիչն ու Այաթ-
նի Մետրապօլիտ Նալը երէկ այցելեցին
Վսեմ. Կուսակալ Բանօի պէյի:

ՄԻ ՔԱՆԻ շաբաթ առաջ Ալաշէիրի
չերմուկներուն չրկալալը գործուած ոճի-
րին հեղինակները, կառավարութեան հե-
տապնդումներուն շնորհիւ չգտնուած են:
Ոճիւրդորներն են երբ Յոյներ, իսկ գո-
հրն է Չէմէթ Գօթի:

ԳԱՐԱԹԱՇԻ ասանսօրին մօտին ժո-
ղովրդեան գանգաւորները դարձեալ սկսած
են ծայր տալ, Եղած Յէյնիշտի տեղի ունե-
ցող անկարգութիւնները առանց բացա-
րելու, միայն սա կէտը՝ թերեւս չնչտել
հարկ պիտի ըլլայ, թէ գոնէ կեանքի
վտանգներէ զերծ պահուու համար մէկ
վայրկեանի այդ վերելքին, մէջ, որոշեա
թիւով մարդ ընդունուել մէկ անգամուն
և կարգով, առանց անտեղի զոհատուու-
թեանց տեղի տալու:

Ուրիշ առթիւ կառավարութեան
պարտքը պէտք է համարուի ինչպէս նա-
ւերու համար, նմանապէս ասանսօրին
ալ ներկայացնել Թարիֆա մը որ ըստ
այնմ վարուելի օրինական սեպտի:

ԽՈՆԻՆԵՐԻՆԸ միշտ վտանգէ նախազ-
գուշանալն է, Մի քանի փարայի ազա-
նութիւնը մի քանի անձերու կեանքին
հետ փոխարինել, Ասանսօրի վարչու-
թեան ուղղորդութեան կ'ընծայենք:

ԱԶԳԱՅՏՈՒՄԻ 19րդ պրակը հրա-
պարակ ելաւ, գործ՝ Մաղաքիս
Արքայ. Օրմանեանի, գին պրակի
գաւառ. համար 6 քր. հացէ վ.
և Հ. Տէր Ներսէսեան Պահլէ Գա-
րու ձէլալ պէյ խան:

գոր ևս ցոյց տուած եմ ձեր մասին՝ ա-
ռանց սակարկելու:

—Պօսեցէք ուրեմն, ասպետ... պատ-
րաստ եմ:

—Այո՛, պատրաստ էք անձնասպան
ըլլալու, այնպէս չէ: Թշնամիներէ պա-
շարուած, չուրջս լարուած ծուղակի մը
մէջ կաշկանդուած՝ կուգամ ձեզմէ օգնու-
թիւն խնդրելու: Եւ դուք հանդարտ
սրտով կը պատասխանէք ինծի, «Բարե-
կամ գլխուդ ճարը նայէ՛ ինչպէս որ կըր-
նաս. գարւով ինծի՛ կեանքը անտառելի է
այլ ևս ինծի համար, և ասկէ աւելի
յարմար ժամանակ չիկայ վերջ տալու ա-
նոր...» Եւ շատ շնորհակալ եմ:

—Ինչ կը պահանջէք ինձմէ:

—Ոչինչ. կամ գրեթէ ոչինչ. մինչև
վաղը սպասել՝ ձեր հրաժեշտի ողջոյնը
ինծի տալու համար:

Եւրի իր բռնած ատրճանակը սեղանին
վրայ դրաւ, Բարտանեան անմիջապէս
գրեալք զայն:

—Ասպետ, ըսաւ Անկուլէմի դուքսը,
կը հասկնամ այն գերագոյն ճիգը զոր կը
փորձէ ձեր բարեկամութիւնը, ժամանակ
չհնչելով կը յուսաւք օրոշուէն ևս կեցնել
զիս: Կը խախտէք Բարտանեան, ես վի-
ճեման կը սիրէի...

Հոս հեծկուսնք մը պոռթկաց երիտա-

սարդին կոկորդէն:

—Ես կը սիրէի վիռլէթան, շարունա-
կեց ան յարանուէն խանդավառութեամբ
մը, դուք չէք կրնար գիտնալ թէ ինչ կը
նշանակէ ասիկա, դուք որ ամէն մարդու
զգացումները չունէք և թերեւ երբեք
սիրած չէք... Ասիկա կը նշանակէ, Բար-
տանեան, թէ իմ միտքս, հոգիս, բոլոր
կեանքս ըստդ մէջ տեղափոխած էի...
Կը հասկնամք ըսածս: Այլ ես իմ մէջս չէի
այլ անոր մէջ: Ուրեմն անոր մօտը իմ
մասն է: Կըսէի ձեզի թէ կը տառապիմ:
Ասիկա սխալ է, Շչմարտութիւնը այն է
որ ես այլ ևս չեմ ապրիր: Սրտիս բոլա-
խումբները զարմանք կը պատճառեն ինծի
ինչպէս պիտի զարմանայի եթէ դիակի մը
մէջ տեսնէի զանոնք: Կը տեսնէք ինչ
ահուելի կացութեան մը մէջ կը գըտ
նուիմ... Եւ դուք կ'առաջարկէք ինծի
քանի մը ժամ երկարաճիլ այդ կացու-
թիւնը: Ո՛հ, ասպետ, պէտք է անհիշա-
պէս, իսկոյն և եթ լինէիմ:

Բարտանեան երիտասարդին ձեռքերը
բռնեց, Սաստիկ յուզում մը համագրա-
ւած էր զայն:

Հասկցաւ որ Եւրի՝ վշտի ծայրայեղ
աստիճանին հասնելով՝ անձնասպան պի-
տի ըլլար: Եւրի, իր թարմագեղ հաս-
կին մէջ փափկասիրտ, սիրազեղ, անբիծ,

ՄԱՐԳ-ԱՆԹՈՒԱՆ ԵՒ ՎԵՐՈՒՄՍԻՆ

Հիւսիսարեւելի սկսեալ եգիպտական այս
ֆիլմը սկսած և ներկայացուիլ պիտի մա-
րայաթի մէջ:

Այս ֆիլմն ամենէ շատ արուեստա-
գէտներու և մարդկիկներու պէտք ունե-
ցած է, լոկ Կլեօպատրայի արքունիքին
մէջ 1000 հոգի կ'երևին:

Մեծ արուեստագիտուի Տիկին Կոն-
զալէզն է որ կ'կատարէ Կլեօպատրայի դե-
րը: Մարգ Անթուանի դերը նշանաւոր
Նովէլլին, զօրավար Վինիսիուսը Բօ-Վա-
տիսի մէջ:

Թերեւս երբեք այսքան հեռու չընթած
չէ ճշմարտութեան հոգատարութիւնը և
տեղական գոյները պահելու բախնդրու-
թիւնը:

Երկար ամիսներէ ի վեր ութ հոգի աշ-
խատեցան կազմակերպել բեմադրութիւնը
կարևոր վաւերաթոյ գրքեր փնտռելով: Ա.
պա մէն մի պատկեր շարժագրութեան
նոյն իսկ տեղոյն վրայ ուր, քան զար-
կայ որ անցած է այս պատմական դէպ-
քը:

Անկարելի է իրաւամբ այսքան երևա-
կայութիւն իրականութեան մասին:

Դասակարգելու համար շարժուէները
փոփոխութիւնները որոնք մաս կ'կազմեն
Օգոստի յաղթութեան ի Հոռոմ, անոր Ե-
գիպտոսէ դարձին տասն բեմադրատեղեան
պէտք եղած է:

Այն բազմութեան տղն որ կ'դիմէ
յաղթականին առջև՝ հանդիսականը այն
տպաւորութիւնը կունենայ որ Հոռոմ փո-
խադրուած է, 2000 տարի առաջ:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 7 Մարտ.— Այս առաւօտ
հասած հեռագիրները կը տեղեկացնեն թէ.
ոռու և աւստրիական յարաբերութիւն-
ները գրեթէ բոլորովին խզուած են:

ՆՈՅՆ.— Աթէնք կը հեռագրեն թէ
հելլէն և ուսումնական դաշնագրութիւնը
ստորագրուած է:

ՆՈՅՆ.— Ըստ Վիեննայէ հասած լու-
րերու, իշխան Վիտ Եքստրայի մէջ պիտի
հանդիպի Նիկիթա թագաւորին:

ՆՈՅՆ.— «Օսմանիէր Լօյտ»-ի ուղար-
կուած հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ
Ազգիքի և Սեւ Մովսէս մէջ գտնուած են
բաղժաթիւ խեղդուած դիակներ:

ՆՈՅՆ.— Օսէսայէ կը հեռագրեն թէ
«Արիսա» անուն շոգենաւը որ 420 ճամ-
բորդներ կը պարունակէր, կորսուած է:

ՆՈՅՆ.— Սոր Էտուարտ Կրէյ Անգլիոյ
Երեսփ. Ժողովին յայտարարած է, Անգ-
լիոյ նաւային զօրութիւնը հաւասարեցնել
Երեսփ. Զինակցութեան ընդհանուր ծո-
վային զօրութեան, որովհետև Անգլիա ա-
ռանց զինուորական առաւելութիւն մը
ունենալու չի կրնար երբեք Ֆրանսայի
ծովային ուժին վստահիլ:

ծաղիկէ մը աւելի դիւրաբեկ՝ կ'ընկճուէր
զօրազրութեան առաջին հարուածին տակ,
Բարտանեան զգաց թէ կորսուած էր ան
և թէ ոչինչ պիտի կրնար փրկել զայն:

—Բարեկամ, մընիջեց զողորմուն ձայ-
նով մը, զաւակս, ապրեցէ՛ք ինծի հա-
մար որ այլևս կեանքիս կապուած եմ
միմիայն վաղեմի առեւտրութեան մը ուժո-
վը. ապրեցէ՛ք ինծի համար որ՝ ձեզի
ճանչնալէս ի վեր՝ կեանքը սիրեցի ձեր
սիրոյն համար:

Եւրի զուրկ թօթիկց և իր տխրա-
գին նայուածքը սեւեռեց ատրճանակին
վրայ:

—Ուրիշ ճար չիկայ՝ ուրեմն, ըսաւ
Բարտանեան:

Երկու մարդերը իրարու երես նայե-
ցան չնչսպասու: Ամէն ինչ լմացած էր...

Բարտանեան ծայրայեղօրէն անկախու-
թիւնը սիրող բնաւորութիւն մը ունէր,
վերջին ծայր վստահելի բարեկամ մը,
ազատախոս խիղճ մը, և լայնամիտ մարդ
մըն էր: Միտքէն չէր կրնար չանցնել թու-
նի ուժով հակառակի այն գերազգիւն շար-
ժուէնին որ վերջ պիտի տար իր բարե-
կամին կիսեքին:

(Եւրի.)

ՆՈՅՆ.— Անգլիոյ վարչապետը նմանա-
պէս Ժողովին յայտարարած է թէ խաղա-
ղութիւնը վերահաստատուած է և՛ կզգի-
նեաւ խեղդին լուծուած մօտայաւ:

ՆՈՅՆ.— Եպիրոսի առժամեայ կառա-
վարութեան նախագահը յայտարարած է.
այլապէս կառավարութեան կողմանէ
ընդունուած Եպիրոսի բնակչութեան հա-
մար անօրինեալ քանի մը օրէնքները եր-
բէք իբր վաւերացեալ օրէնք չի ճանչնար:

ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Փակում 19 Մարտ 1914

ԲԱՍՊԱԿ ԿԻՐԵԼ. Ն. ԵՍՐԵ Ն. ՕՐԵՄԱՆ
Մայիս Յունիս 6. 63 12.08 12. 53
Եունիս Օգոստ. 6. 53
Հոկտ. Նոյեմ. 6. 21
ԵԳԻՊՏ. Մայիս 8. 95
ՑՈՐԵՆ Մայիս 7/3
ՊԷԻՆՉ 64²/₃ ՇԱՔԱՐ Մյու. 9.2²/₃,
ՍՈՒՐՃ Սեպտ. 42. Ն. ԵՍՐԵ Յուն. 8.46

ԱՌԱՆՑ ԶՈՂՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆՄԱՍՏ

Քաղաքիս Հոգատար-Որբախնամ ըն-
կերութիւնը կ'ծանուցանէ Հայ հասարա-
կութեան թէ՛ Թապախանէի և Դեմոկրե-
թի երկու սինէմաներու անօրինութեանց
հետ մասնաւոր կարգադրութիւն մը ըրած
է օրբանոցին ի նպաստ:

Սոյն երկու սինէմաներն ամէն անգամ
յաճախող ազգայիններէն կ'խնդրուի որ
մուտքի տուս գնելու պահուէ՛ պահան-
ջել օրբանոցիս կնիքով պատրաստուած
հայերէն տուսակներէն:

Որբանոցիս ի նպաստ տուսակին գինը
նոյնն է. որով հոն քաղող ամէն հայ ան-
հատ, միևնոյն վճարուով Որբանոցիս նը-
պաստած ըլլալու գոհունակութիւնը չպի-
տի ունենալ:

Ապահով ենք որ հասարակութիւնը այս
մասին օգտակար հանդիսանալու համար
իր ազգասիրական պարտականութիւնը
կ'գործադրէ ու միևնոյն ատեն սոյն կար-
գադրութիւնը իր չընտանեկան մէջ
լսելի ընել ու տարածելու ալ հոգ կը տա-
նի:

3/16 Մարտ ՀՈՂԱՏԱՐ ՈՐԲ ԸՆԿ. (Կնիք)

ՆՈՐ ԶԱՇԱՐԱՆ

ՊԷՏԱՆԵՏ ԽԱՆ ԹԻԻ 83

(Եղապարհներու մէջ)

Պատիւ ունիմ ծանուցանել արդոյ հա-
սարակութեան թէ մօտեայ Իզմիր հաւ-
տատուելով ճաշարան մը բացած եմ, ուր
չուկայի մարդիկ պիտի կրնան Մաղնիսայի
հանրածանօթ և անուանի քէպպը ճա-
շակել յաճախելով ճաշարանս, ուր ամեն
տեսակ խնամք մաքրութիւն պիտի գտնեն
ինչպէս նաև անուշեղէններ ամենու քիմ-
քին յարմար:

10-4 ԹՈՐՈՍ ԱՌԱՔԷԼԵԱՆ

ՄԿՐՏԻՉ ԽԱՉԻԿԵԱՆ

ՄԵՐ ՎԱՃԱԴԱՏՈՒՆ

Նորահաստատ դերձակատանս մէջ
պատրաստ կը գտնուին կանանց և աղ-
ջրկանք վերարկուներ ամէն ճաշակներու
մատչելի:

Նմանապէս գօթիմ թայօրներու
յանձնարարութիւններ կ'ընդունինք և
կ'ապահովենք անմրցելի մեր գիներն և
հոշակաւոր ձեւուածք. ամէն կերպով
մեր յաճախորդներին ու յաճախորդ-
ները գոհացնելու պատրաստ ենք:

Այցելեցէք անգամ մը Պատմահանէ փո-
ղոց թիւ 26 մեր վաճառատունը համոզ-
ուելու համար:

40-15

ՄԵՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

P. XENOPOULO & CIE

Հետզհետէ կ'հասնին գարնան նորու-
թիւնները չրջազգեստներ զխաբկներ,
պլուզներ:

ԼԷՆՕԼԵՈՒՄ

տախտակամաններու համար, չի տեղաւորում:

ՈՐՄԱԹՈՒՆԸ ամէն տեսակ և տո-
կուն գոյներով:

ՎՍՈՒՐԱՆ խաչա՛ցի պատրոյթով
ձիւմ պլէօ և ճնշումով, ամենավերջին
դրութեամբ:

ՎՍՈՒՐԱՆներ ամէն տեսակ
ԼՈԳԱՐԱՆՆԵՐ բօրբլէնէ և
թէրմօսիֆօնէ և օղային կաշով:

Պիտի գտնէք տմենաւոր և մատ-
չելի գիներով վաճառատանց մէջ

Ս. Տ. ՆԻԳՕԼԱՍԻ ՈՐԴՈՒՑ

National Union Society Ltd.

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԱԾ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱԻՈՐՈՒԱԾ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD.

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԼՕՆՏՈՆԻ ՄԷՋ 1782ԻՆ

Հնկերոշքեան ընդհանուր դրամագրոշիք

Պահուտ, Գոյքեր եւայլն. աւելի է քան

Վաւրած է միւլեւ աշտօր վնասներու համար աւելի քան

Անգլ. Ոսկի

16.000.000

90.000.000

Այս հանրածանօթ ընկերոշքիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դեմ շէնքեր, ապրանք, կարասի, գործարաններ, եւն. նպատաւոր պայմաններով:

ԾՈՎԱՅԻՆ ՃԻՒՂ

LIVERPOOL 11 DALE ST.

PHOENIX (LONDON)

Այս ընկերոշքիւնը կ'ապահովագրէ նշանակաւ ամեն տեսակ ապրանքներ, ընդդէմ ծովային արկածներու:

The Central Insurance Co. Ltd.

LONDON

ԵՐԱՇԽԱԻՈՐՈՒԱԾ THE LIVERPOOL & LONDON & GLOBE ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԷՆ

Որոշ դրամագրոշիք եւ գոյքերը աւելի են քան Անգլ. Ոսկի 12.500.000

Յիշեալ խաւանակարգ ընկերոշքեան հաշոյն նմանապէս կրնորոշիք հրդեհի դեմ ամեն տեսակ ապահովագրոշքիւններ, դիւրամատոշիք պայմաններով:

Լիազօր Անգլայացուցիչ՝ ԻՋՄԻՐԻ ԷՆ ՇՐՋԱՅԱԹԻՑ

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԼՕՆՏՈՆԻ ՄԷՋ 25, 25, 27

I. R. PRIV. ASSICURAZIONI GENERALI DE TRIESTE

Հաստատուած 1831ին

Երաշխաւորեալ դրամագրուին 31 Դեկտ. 1912ին Ֆր. 456,085,757.31

Այսինքն Ա.Ո 18,243,430.94

Վնասներու համար վճարուած՝ Ընկ. կողմէ 1912ին Ֆր. 51,470,645.30

Եւ իր հիմնարկութենէն ի վեր [1831] » 1,168,459,027.64

Ապահովագրեալ գումարներ 1912 Դեկտ. 31ին

Կեանքի ճիւղ Ֆր. 1,330,570,404.75

Հրդեհի ճիւղ 1912ին » 19,872,868,206.44

Մովային ճիւղ » 4,193,831,692.05

Վերոգրեալ թուանշանները բաւականէն աւելի պերճախօս են հաստատելու համար թէ՛ սոյն ընկերութիւնը այնպիսի ընդարձակ գործառնութիւն մը ունի որ ըստ ամենայնի կը համապատասխանէ հասարակութեան փափաքանած և պէտքերուն. ընծայելով բացարձակ երաշխաւորութիւններ, տրդիական կատարելագործեալ և գործնական ապահովագրութեան սխեմներ, ուղղատեսութիւն ու փութկոտութիւն վնասներու վճարմանց մասին, չափաւոր գիններ:

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել իզմիրի ընդհ. գործակալութեան:

ԱՅԱՆԱՍՈՒԼԱ ԵՂԱՐԲ

ՅԱԿՈԲ Պ. ՀԱՆԱՋԵԱՆ

ՊԱՆՃՐԱՐ ԻՋԻ ԹԻՆ 157

ԻՋՄԻՐ

ԴԻՄԵՏԻՔ ՎԵՐՈՂԵՐԱԿ
Հասցէին եթէ կուզէք ունենալ անմրցելի գիններով փոքրաքանակ և մեծաքանակ ԹԵԼԷՅՈՆԻ վերաբերեալ գործիքներ:
Ամերիկեան ԿՐԱՄՕՅՈՆՆԵՐ:

ԿՐԱՄՕՅՈՆԻ բլաքներ և անոր հետ առնելութիւն ունեցող գործիքներ:

ԴՐՊԱՆԻ եղբարական լոյսեր:
ԲԵԹՐՈՂՈՎ վառարաններ:

Եթէ կուզէք չխտրուիլ՝ անգամ մը գէթ դիմեցէք և մեզի դիմող յաճախորդները կ'ե-րաշխաւորենք ամէն կերպով գոհ ձգելու:

HAMBURG - AMERIKA - LINIE

ԻՋՄԻՐԷՆ - ՆԻԻԵՐԲ

ՈՒՂՂԱԿԻ ԵՐԹԵԻԵԿՈՒԹԻՒՆ

Դերմանական ՀԱՄԳՈՒՐԿ ԱՄԵՐԻԿԱ ԼԱՅՆ Շոգենաւային Հնկերութեաւոր աշխարհի ամենէն հսկայ Հնկերութիւնն է, որչաժ է կանոնաւոր գիծ մը ոննէն տատել իզմիրէն ուղղակի Նիւեորքի (Ամերիկա) համար փոխադրելով ապրանք ու ճամբորդ:

Երթեկութիւններն յառաջիկայ Մայիսին պիտի սկսին կանոնաւոր կերպով 15 օրը անգամ մը:

Գաղթականներն հաճախ կերպով ճամբորդութիւնն ապահովուած է, նախապէս ամէն խնամք և հոգ տարուած ըլլալով:

Ընդհանուր ճամբորդներու ճիւղը յաճախած ըլլալով Հ. ՇԱՀՈՒՄԻ Տնօրէնութեան, իսկ իրաւասութիւն ունի բոլոր ներքին մօտակայ ու հեռավոր գաւառներէ մէջ ներկայացուցիչներ կարգել և անոնց տալ ուղղեգիծ, տեղեկութիւններ ու պայմաններ: Հետեւաբար ամեն անոնք որոնք կը հետաքրքրուին ու ձեռնհասութիւն ունին սոյն Հնկերութեան գործակալութիւնն ստանանել ու ներկայացնել իրենց բոլոր նախած կամ չրջակայ քաղաքներուն մէջ կրնան դիմել Հնկերութեան վարչութեան համ ուղղակի ճամբորդներու ճիւղին տնօրէն Հ. ՇԱՀՈՒՄԻ տալով իրեն հարկ եղած յաճախարականներ (reference) որոնց գոհացուցիչ եղած պարագային իրաւասութիւն կ'ստանան գործելու տրուած հրահանգներուն համաձայն:

GENERAL AGENTUR DER HAMBURG - AMERIKA - LINIE

G. M. B. H. IN SMYRNA

ՏԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆԻ ԱՊԱՀՈՎԱՐԱԿԱՆ
ԱՆԳԼԵԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ԼՕՆՏՈՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1848ԻՆ

Գաւառատ 1910 Դեկտ. 31ին

Օսմ. ոսկի 11,512,611

Առատաձեռն պայմաններ, չափաւոր բռնիքներ:

Ամեն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել Ս. ՈՒԹՅՈԼ ԵՒ ԸՆԿ. ԸՆԳՏ. ԱՆԳԼԱՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE
BRANCHE - MARITIME
ETABLIE A LONDRES
EN 1720

Մովային Ապահովագրական Ընկ. խիստ նպաստաւոր պայմաններով. մասնաւոր պահանատութեամբ մը ընկերութեան կապահովագրէ նաեւ կրակի արկածներ, 10 օրուան պայմանաժամով մը մթերանոցներու DOORS մէջ ինչպէս յԱՅԳԵԼԻԱ նոյն պէս և գլխաւոր առօրեան մէջ ինչպէս Մարտիլի, Հալոյի Համպուրկի եւն. եւն. իզմիրի ներկայացուցիչ F. BLACKLER